

18de zondag door het jaar

Op zijn tocht door de woestijn had het joodse volk niets anders dan te vertrouwen op de Heer, want daar ben je, als het aan jezelf ligt, nog niet zeker van de volgende dag. Het volk moppert dat het in Egypte allemaal beter was, maar steeds blijkt God toch weer te voorzien in de eerste behoeften van de mensen.

We lezen erover in het boek Exodus. Het Johannesevangelie geeft Jezus' kijk op wat het is waarvan een mens eigenlijk leeft: te geloven in Hem als Gezondene van God. De mensen vragen om een teken (d.w.z. een bewijs) en dan verwijst Jezus naar het verhaal uit Exodus en Johannes naar Jezus zelf.

Thema: "Wat heb je nodig onderweg?"

EERSTE LEZING uit het boek Exodus (Ex. 16,2-4. 12-15)

In die dagen, toen ze in de woestijn waren begon heel de gemeenschap van de Israëlieten te morren tegen Mozes en Aäron. De Israëlieten zeiden tegen hen: "Waren we maar door de hand van de Heer gestorven in Egypte, waar we bij de vleespotten zaten en volop brood konden eten. Jullie hebben ons alleen maar naar de woestijn gebracht om al deze mensen van honger te laten omkomen." Toen sprak de Heer tot Mozes: "Ik zal brood voor u laten regenen uit de hemel. De mensen moeten er dagelijks op uit gaan en de hoeveelheid voor één dag verzamelen. Dan kan ik vaststellen of het mijn leiding wil volgen of niet. Ik heb het gemor van de Israëlieten gehoord. Dit moet ge hun zeggen: Tegen de avond kunt ge vlees eten en morgenochtend zult ge volop brood hebben. Dan zult ge weten dat Ik de Heer, uw God, ben." En het was avond toen kwartels kwamen aangevlogen die neervielen over heel het kamp. De volgende morgen hing er dauw rondom het kamp. En toen deze was opgetrokken lag er over de woestijn een fijn korrelige laag, alsof de grond met rijp was bedekt. De Israëlieten zagen het vroegen: "Wat is dat?" Ze wisten werkelijk niet wat het was. Mozes legde hun uit: "Dit is het brood dat de Heer u te eten geeft."

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (6,24-35)

In die tijd, toen de mensen bemerkten dat noch Jezus noch zijn leerlingen daar waren, gingen zij in de boten in de richting van Kafarnaüm op zoek naar Jezus. Zij vonden Hem aan de overkant van het meer en zeiden: "Rabbi, wanneer bent U hier gekomen?" Jezus nam het woord en zeide: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Niet omdat gij tekenen gezien hebt zoekt ge Mij, maar omdat gij van de broden hebt gegeten tot uw honger was

gestild. Werkt niet voor het voedsel dat vergaat maar voor het voedsel dat blijft ten eeuwen leven en dat de Mensenzoon u zal geven. Op Hem immers heeft de Vader, God zelf, zijn zegel gedrukt." Daarop zeiden zij tot Hem: "Welke werken moeten wij voor God verrichten?" Jezus gaf hun ten antwoord: "Dit is het werk dat God u vraagt: te geloven in Degene die Hij gezonden heeft." Zij zeiden tot Hem: "Wat voor teken doet Gij dan wel waardoor wij kunnen zien dat wij in U moeten geloven? Wat doet Gij eigenlijk? Onze vaders hebben het manna gegeten in de woestijn, zoals geschreven staat: Brood uit de hemel gaf hij hun te eten." Jezus hernam: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wat Mozes u gaf was niet het brood uit de hemel; het echte brood uit de hemel wordt u door mijn Vader gegeven; want het brood van God daalt uit de hemel neer en geeft leven aan de wereld." Zij zeiden tot Hem: "Heer, geef ons te allen tijde dat brood." Jezus sprak tot hen: "Ik ben het brood des levens: wie tot Mij komt zal geen honger meer hebben en wie in Mij gelooft zal nooit meer dorst krijgen."

OVERWEGING

De invulling van de vakantie, dierbare mensen, verschilt bijna van persoon tot persoon. Er zijn er die gaan zonder plan. Zij stappen in de auto en zien wel. Zij bespreken geen campings of hotels, – ze gaan zoals dat heet 'op de bonnefooi', hetgeen letterlijk betekent 'in goed vertrouwen', nl. dat je voeding en onderdak zult vinden. Een eigentijds voorbeeld treffen we in de backpackers onder jonge mensen, – u weet wel: alles in 'n enorme rugzak. Er zijn ook mensen die alles plannen tot in details omdat ze vrezen bv. in hun auto te moeten overnachten of niet dagelijks warm te kunnen eten.

Iedereen weet uiteraard voor zichzelf het best wat h/zij aankan. Maar zij die een reis tot in de puntjes regelen, weten ook, dat zij niet zullen omkomen als ze op de bonnefooi zouden gaan. Voorzover Europa kan je eigenlijk nauwelijks iets gebeuren. Maar stelt u zich eens voor, dat u bv. met de auto een reis wilt maken naar Mongolië of Centraal-Afrika, – u of een van uw kinderen. Dan ziet het er anders uit. Dat ben je er niet zo zeker van, dat je dagelijks aan eten en onderdak kunt komen of aan een arts wanneer je ziek wordt. Dan ben je niet zo zeker van rechtsbijstand als je in je bagage iets hebt dat de plaatselijke overheid daar niet aanstaat. Een zorgvuldige voorbereiding is dan geraaden.

Dierbare mensen, wat denkt u van het joodse volk dat achter Mozes aanging, nota bene de woestijn in? Het ging in die tijd om een volksverhuizing van geringe omvang, maar de risico's waren groot. Er viel niets te regelen. Het was een tocht op de bonnefooi, niet als vakantie maar als een stijl van leven. Dikwijls lijkt op wat mensen zoeken en meemaken op een levensweg door de woestijn. Die

trek naar elders op zoek naar wat vrijheid heet, blijkt een weg door de woestijn en een beeld van menig levensgeschiedenis. Een mensenleven lijkt in ieder geval niet op een keurig geplande vakantie in Europa, maar eerder op een voettocht door Mongolië over de Himalaya. En het enige wat je dan voor een dergelijke tocht door het leven nodig hebt, is iets dat lijkt op een paspoort, waarin behalve je naam ook je geloofsovertuiging staat.

Iets dergelijks, dierbare mensen, heeft het joodse volk meegemaakt. Het begon tegen Mozes te kankeren. Ze moesten in Egypte weliswaar keihard werken, maar ze hadden een dak boven hun hoofd en dagelijks te eten: de vleespotten van Egypte. Die burgerlijke zekerheid hadden ze voor hun vrijheid juichend verlaten, maar toen ze honger kregen was het mis. De vraag is: wat was dat dan voor een geloof waarvoor zij Egypte verlaten hadden?

Want, dierbare mensen, op die manier lijkt 't op het evangelieverhaal van zonet, dat vertelt hoe massa's mensen achter Jezus aanzaten en Hij hun verweet: "Niet omdat jullie de tekenen hebt begrepen maar omdat je van de broden hebt gegeten." Dus niet om het geloof maar om wat het geloof oplevert, – rendementsdenken! Jezus van Nazareth wil niet, dat de mensen God voor hun kar spannen, maar dat ze geloven in Hem als de Gezondene van God, – en dus niet dat Hij bv. hun voedselvoorziening komt regelen. De leerlingen reageerden direct: "Wat moeten we dan doen?" En Jezus antwoordt (vrij vertaald): "Leven op de bonnefooi"; Hij zegt: "Je moet geloven in degene die God gezonden heeft." Daarom ook gebruik ik het beeld van het paspoort, waarin behalve je naam, alleen je geloof staat, – verder niets. Met zo'n paspoort kom je overal en ben je beschermd.

Het volk geloofde Mozes en toen ze de volgende dag wakker werden, was de woestijn bezaaid met eetbare waar, – het manna, dat was als brood voor hun leven, – toen letterlijk om niet te verhongeren, maar voor ons overdrachtelijk om geestelijk in leven te blijven, – leven van geloof.

Dierbare mensen, een vraag is of dat lijkt op ons geloof, dat van u en van mij? In eerste instantie rennen we net als de massa achter Jezus aan (– net als in het evangelie van zonet –), maar als we dat doen uit de behoefte het leven te regelen, dan horen we Jezus zeggen, dat we God zoeken omdat Hij past bij onze eigen plannetjes, – omdat we Hem voor onze kar spannen.

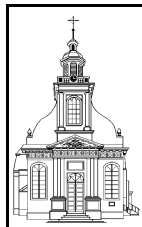
Ziet u het verschil? Als je een verzekering afsluit, de polis hebt getekend en de premie betaald, dan ben je verzekerd; dat is een burgerlijke zekerheid, – niks mis mee, zelfs noodzakelijk. Maar geloof je ook op zo'n manier? – net zoals je kunt bidden als een consument. Dat is niet fout of slecht, (– u weet dat het daarover nóóit gaat –) maar de vraag is of dat de echte weg is naar God?

Ik ken nogal wat mensen die in hun binnenste hard moeten knokken om meer in God te geloven dan in zichzelf, – vooral als ze iets ernstigs hebben meegemaakt. Zo'n geloof is diep, mooi en sterk. Ze kunnen leven in goed vertrouwen op de Heer.

Dat laatste, dierbare mensen, is leven op de bonnefooi, – op goed vertrouwen, dat alles terecht komt, – dat je erop kunt vertrouwen dat alles wat je overkomt z'n betekenis zal krijgen in je geloof dat de Heer je bemint en voor je zorgt. Die vertrouwvolle houding tegenover de Vader kende Jezus zelf en Hij sprak het uit toen Hij zei: "Uw wil geschiede", – uitgerekend op het moment toen zijn veiligheid verkeken leek.

Als je aan je geloof morrelt, dierbare mensen, dan ga je zelf plannen, – niet de gewone dingen, want zorgen voor je zekerheid is gewoon, – dus dat niet. Maar met plannen in het geloof bedoel ik je eigen theologie of je geloof ontwerpen, – je eigen gedachten over God maken omwille van je zekerheid. Maar het enig reële alternatief is: Hem te erkennen wie Hij is, – de Gezondene van de Vader, die door zijn deelname aan ons mens-zijn, garant is voor jouw reis door het leven, – zonder voor te bereiden, – zonder geld, maar wel met je paspoort, waarin je naam staat en je geloof, – geen pasfoto, – geen vermelding van de littekens van de verwondingen in je leven, – geen bewijs van goed gedrag, ... allemaal niet ter zake. Het enige dat echt wel nodig is: elke ochtend weer opnieuw de geldigheid van je paspoort te verlengen.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 5 augustus 2018
© Frans E.M. Verhaar pr.